

Traject eisen docenten basisvaardigheden en zienswijze MBO Raad

Bijeenkomst afstemming aanbod bijscholing rekendocenten

2 februari 2024

Eefje Boef, beleidsadviseur werkgeverszaken/lerarenbeleid, WBB

Achtergrond

- In [Coalitieakkoord](#) bij *Sterker beroepsonderwijs* (p.25):
“We versterken de kwaliteit, hiertoe **worden vakken in basisvaardigheden en burgerschap gegeven door bevoegde docenten** (...)”;
- Afspraak in [Werkagenda mbo](#): eerst verkennend onderzoek naar de achtergrond van docenten basisvaardigheden;
- Route besluitvorming eisen aan docenten basisvaardigheden:
 - [Veldsessies](#) in najaar 2023;
 - Bestuurlijke overleggen met stakeholders eind 2023/ begin 2024;
 - Besluitvorming minister OCW begin 2024.

Onderzoek achtergrond docenten basisvaardigheden

ECBO (2023). [Eindrapportage van het onderzoek naar de professionele achtergrond van mbo-docenten basisvaardigheden en burgerschap.](#)

- Veel kleine taakstellingen (m.n. voor docenten die burgerschap en rekenen geven);
- Geen vergaande integratie tussen generieke onderdelen en beroepsvakken;
- Percentage docenten met afgeronde lerarenopleiding:
 - % docenten Nederlands met een afgeronde lerarenopleiding Nederlands: **65%**
 - % docenten Engels met een afgeronde lerarenopleiding Engels: **79%**
 - % docenten rekenen met een afgeronde lerarenopleiding: **53%**
 - % docenten burgerschap met een afgeronde lerarenopleiding: **63%**
- Van docenten met een PDG die burgerschap, Nederlands of rekenen geven, heeft een derde tot de helft de pabo afgerond;
- 31-44% van docenten heeft afgelopen 5 jaar professionaliseringsactiviteiten ondernomen;
- Naast vakinhoudelijke en pedagogisch-didactische kennis en vaardigheden is mbo-profiel een belangrijk aspect voor een passende achtergrond van docenten basisvaardigheden.

Reactie minister OCW

[Kaderbrief over aanpak basisvaardigheden in het mbo](#), 3 juli 2023.

- De resultaten van het ECBO-onderzoek (m.n. kleine taakstellingen, docenten zonder PDG of lerarenopleiding, en weinig professionalisering) geven aanleiding om de kwaliteit van docenten basisvaardigheden, waaronder burgerschap, te versterken door middel van een “bevoegdheid voor het mbo”.
- De minister biedt ruimte om de “bevoegdheid voor basisvaardigheden in het mbo” op een andere manier in te vullen dan vakbevoegdheden zoals we die kennen uit het vo (vgl. ook uitspraak tijdens mbo-debat van 13 september 2023).

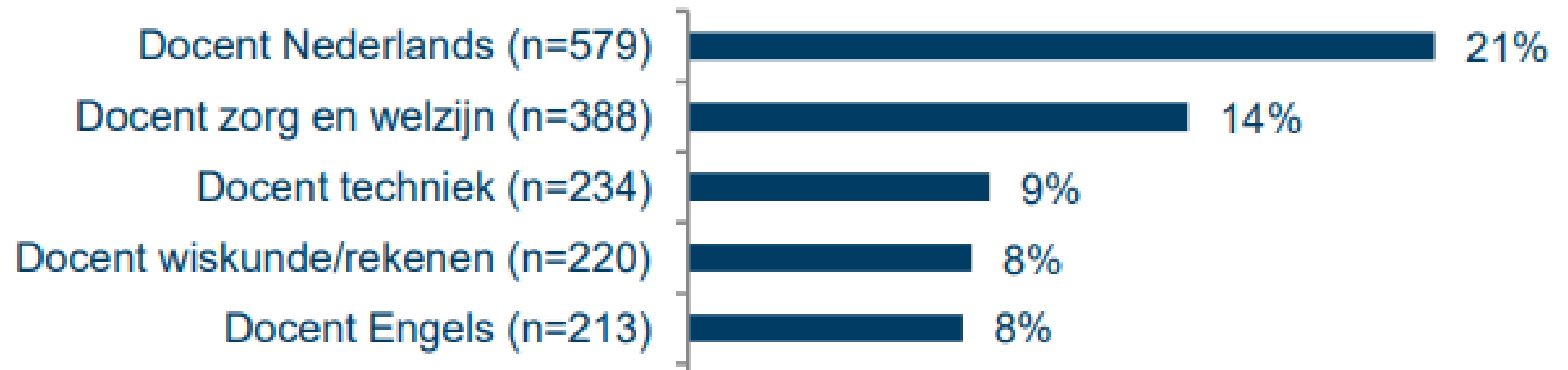
Reactie MBO Raad

Vakbevoegdheden is een **no go**:

- Uitkomsten ECBO-onderzoek rechtvaardigen vakbevoegdheden niet; principieel oneens met de aanname dat een docent met een afgeronde lerarenopleiding een meer passende achtergrond heeft dan een docent met een PDG plus geschiktheidsverklaring;
- Invoering van een systeem van bevoegdheden naast het bestaande systeem (werken met twee systemen) is zeer onwenselijk;
- Basisvaardigheden koppelen aan beroepscontext is minder goed mogelijk;
- Lerarentekort wordt alleen maar groter (want direct concurrentie met vo).

Aantal (onvervulbare) vacatures nog groter

Figuur 5.7 Vacatures mbo naar functietype (docenten), 2021/2022

Bron: [Arbeidsmarktbarometer po, vo en mbo 2021-2022](#)

Reactie MBO Raad

Bovendien:

- Discussie zou moeten gaan over kwaliteit en bekwaamheid, niet over bevoegdheid;
- Het mbo is beroepsonderwijs (net als hbo), het mbo kent geen vakkenstructuur (maar een kwalificatiestructuur) en basisvaardigheden hebben in het mbo een andere plek en functie dan in het funderend onderwijs. De vergelijking met het vo is onterecht; het mbo verdient een eigen stelsel.

Zienswijze MBO Raad

- MBO Raad ziet wel aanleiding om extra inspanningen te plegen op kwaliteit docenten basisvaardigheden;
- Er zijn al verschillende ontwikkelingen t.b.v. de versterking van kwaliteit van docenten basisvaardigheden in gang gezet, o.a.:
 - [vijf verenigingsafspraken](#) voor versterking burgerschap in het mbo (AV van 19 april 2022);
 - in [Werkagenda mbo](#) (bij doelstelling 3.3) is afgesproken om professionalisering van docenten die rekenen, Nederlands en burgerschapsonderwijs verzorgen te stimuleren door de ontwikkeling en verspreiding van professionaliseringsaanbod. Scholen maken professionalisering van deze docenten onderdeel van hun scholingsbeleid en daarbij behorende scholingsbudget.

Zienswijze MBO Raad

De MBO Raad zet binnen de kaders van het huidige stelsel en passend bij de al ingezette ontwikkelingen in op niet vrijblijvende professionalisering van zittende docenten basisvaardigheden en op het maken van stevige en haalbare afspraken over aannamebeleid t.a.v. toekomstige docenten basisvaardigheden.

- Ontwikkelen van bekwaamheidsprofiel voor docenten taal en docenten rekenen (vgl. bekwaamheidsprofiel docenten burgerschap; en hierin ook [Raamwerk scholing en nascholing docent rekenen/gecijferdheid vo/mbo](#) meenemen);
- Afspraken over hoe zittende en aankomende docenten aan dit bekwaamheidsprofiel voldoen.

Zienswijze MBO Raad

Randvoorwaarden

- Haalbare opdracht voor scholen; zij zijn afhankelijk van beschikbare middelen, beschikbaar aanbod op de arbeidsmarkt en de bereidheid van (toekomstig) personeel om (langdurige) professionaliseringverplichtingen aan te gaan;
- Realistisch bekwaamheidsprofiel;
- Heldere afspraken over:
 - de ontwikkeling van gerichte maatwerk (na)scholingstrajecten naar dit bekwaamheidsprofiel;
 - wanneer vakbekwaamheid kan worden aangetoond via EVC.

Vragen of
opmerkingen?

Eefje Boef

e.boef@mboraad.nl